

4. Буга Р. Р. Реформування місцевого самоврядування з питань захисту населення і територій від негативних наслідків надзвичайних ситуацій, як гарантована безпека людині // Розвиток територіальних громад: правові, економічні та соціальні аспекти : матеріали міжнар. наук.-практ. конф. м. Миколаїв, 23-24 червня 2021 р. Миколаїв : МНАУ, 2021. С. 14-17. URL:<https://dspace.mnau.edu.ua/jspui/handle/123456789/9819>.

ЗАКОНОДАВЧЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФУНКЦІОНУВАННЯ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД

Мельниченко С. Г., здобувачка ступеня доктора філософії
Херсонський державний аграрно-економічний університет

Різними сторонами функціонування територіальних громад присвячені праці багатьох українських науковців. Зокрема, до сьогоднішнього дня, було досліджено такі основні аспекти діяльності територіальних громад [1 - 5]: особливості управління в територіальних громадах висвітлені у працях Кузьміна В. М., Кириленка О. П., Малиняка Б. С.; застосування інноваційних форм та методів діяльності територіальних громад досліджені Могильним С. А., Мельником В. М.; проблеми формування людського капіталу розкриті у наукових роботах Макаренка О. М., Чорної Л. О. Актуальними проблемами територіальних громад на сьогоднішній день є їх повноцінне законодавче забезпечення.

Для ефективного розвитку територіальних громад необхідною складовою є їх нормативно-правове та законодавче забезпечення. В реформуванні територіальної організації влади та місцевого самоврядування важливу роль відіграють Конституція та Закони України, а також Європейська хартія місцевого самоврядування. Так, згідно з головними положеннями Європейської хартії, усі процеси в ОТГ мають базуватися на таких основних принципах: відкритості; верховенства права; громадської участі; прозорості; субсидіарності; підконтрольності та підзвітності посадових осіб і органів місцевого самоврядування територіальній громаді; відкритості та доступності публічних послуг; фінансової, організаційної та правової спроможності місцевого самоврядування; відкритого партнерства між місцевим самоврядуванням та державою; дотримання принципів сталого розвитку територій та ін.

Слід зауважити, що провідну роль у створенні територіальних громад відіграли два закони – Закони України «Про співробітництво територіальних громад» та «Про добровільне об'єднання територіальних громад». Так, перший визначає правові та організаційні особливості взаємодії та співробітництва між територіальними громадами, а також механізми, форми та принципи означеного співробітництва. Другий, же – є так званою «гарантією місцевого самоврядування», його основою є створення правових можливостей та умов для забезпечення дієздатності територіальних громад [6].

Слід зазначити, що одну з провідних ролей у розвитку та функціонуванні українських територіальних громад відіграє також Закон України «Про засади державної регіональної політики». Саме він визначає головні засади державної регіональної політики: соціальні, екологічні, економічні, правові, гуманітарні та організаційні [6].

Повноваження органів місцевого самоврядування щодо можливості ведення реєстру територіальної громади, реєстрації місця проживання громадян та можливість створення центрів надання адміністративних послуг в територіальних громадах визначає Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо розширення повноважень органів місцевого самоврядування та оптимізації надання адміністративних послуг» [6].

Бюджетне законодавство також відіграє одну з головних ролей у ефективному функціонуванні територіальних громад. Так, для забезпечення бюджетної сфери громад, було прийнято такі Закони України: «Про внесення змін до Бюджетного кодексу України щодо реформи міжбюджетних відносин» та «Про внесення змін до Бюджетного кодексу України щодо особливостей формування та виконання бюджетів об'єднаних територіальних громад». Саме прийняття зазначених законів дозволило забезпечити безперебійну фінансову складову територіальних громад [6 - 7].

Таким чином, для забезпечення сталого розвитку територіальних громад в Україні, на законодавчому рівні, необхідно:

- продовжувати оновлювати законодавство України, яке б у повній мірі забезпечувало б автономію органів місцевого самоврядування в територіальних громадах;
- законодавчо забезпечити організаційні та фінансові можливості органів місцевого самоврядування задля задоволення потреб розвитку територіальних громад.

Список використаних джерел:

1. Кириленко О. П., Малиняк Б. С. *Планування та управління фінансовими ресурсами територіальної громади. MagneticOne. org. 2016.*
2. Жовнірчик Я. Ф., Мельник В. М. *Зарубіжний досвід і вітчизняні традиції здійснення інноваційного розвитку територіальних громад органами місцевого самоврядування. Інвестиції: практика та досвід. 2015 № 9. С. 92-97.*
3. Чорна Л. О., Зачоса О. Д. *Науково-методичні підходи інноваційного розвитку людського капіталу. Агросвіт. 2017. № 6. С. 17-20.*
4. Серьогін С. М., Гончарук Н. Т. *Теоретичні засади та основні напрямки реформування місцевого самоврядування й децентралізації влади в Україні. Аспекти публічного права. 2015. № 4. С. 111-120.*
5. Коркуна О. І., Коркуна І. І., Цільник О. Я. *Нормативно-правове забезпечення розвитку об'єднаних територіальних громад в умовах децентралізації. Соціально-економічні проблеми сучасного періоду України. 2019, № 2. С. 16-19.*
6. Кравців В. С., Сторонянська І. З. *Територіальні громади в умовах децентралізації: ризики та механізми розвитку: монографія. Львів, 2020. 531 с.*
7. Гургула Т. В. *Фінансове забезпечення спроможності територіальних громад: проблеми та шляхи їх вирішення. Науковий вісник Мукачівського державного університету. Економіка. 2017 № 1. С. 132-136.*